

Uchwała nr 77/IV/2014

Rady Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego

z dnia 28 kwietnia 2014 roku

w sprawie nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego

dr Marlenie Pecynie

Na podstawie art. 18a ust. 11 ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2003 r. nr 65 poz. 595, z późn. zm.), w związku z uchwałą Komisji habilitacyjnej zawierającej pozytywną opinię w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego, Rada Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego postanawia co następuje:

§ 1

Nadaje się dr Marlenie Pecynie stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych w dyscyplinie prawo – ze specjalnością prawo cywilne.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Postępowanie habilitacyjne zostało wszczęte na wniosek pani dr Marleny Pecyny z dnia 4 czerwca 2013 r. skierowany do Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów, w którym wskazała Radę Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego jako jednostkę organizacyjną posiadającą uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego. W uchwale z dnia 5 listopada 2013 r. Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów powołała komisję habilitacyjną w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dr Marleny Pecyny.

Zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, zwanej dalej „ustawą”, stopień doktora habilitowanego może zostać nadany osobie, która posiada stopień doktora oraz osiągnięcia naukowe, uzyskane po otrzymaniu stopnia doktora, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny naukowej oraz wykazuje się istotną aktywnością naukową. Osiągnięciem tym może być dzieło opublikowane w całości lub w zasadniczej części, albo

jednotematyczny cykl publikacji (art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy). Kryteria oceny dorobku naukowo-badawczego habilitanta określa § 4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U. nr 196, poz. 1165), zaś kryteria oceny dorobku dydaktycznego, popularyzatorskiego oraz w zakresie współpracy międzynarodowej precyzuje § 5 powołanego rozporządzenia.

Komisja habilitacyjna stwierdziła, że najważniejszym osiągnięciem naukowym habilitantki w rozumieniu art. 16 ust. 1 ustawy, po uzyskaniu przez nią stopnia doktora, jest monografia zatytułowana „*Merger clause* jako zastrzeżenie wyłączności dokumentu, klauzula integralności umowy, reguła wykładni umowy”, wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2013 (ss. 541).

Monografia pani dr Marleny Pecyny „*Merger clause* jako zastrzeżenie wyłączności dokumentu, klauzula integralności umowy, reguła wykładni umowy” wprowadza do polskiej literatury cywilistycznej nowy temat, który do tej pory był omawiany jedynie w sposób ogólny i wycinkowy w kilku publikacjach artykułowych. Zaslugą habilitantki jest ukazanie funkcjonowania tytułowej *merger clause* w jej „środowisku prawnym” stworzonym przez system *common law*, a także ukazanie procesu przenikania pochodzących stąd koncepcji do projektów europejskich. Komisja habilitacyjna uważa, że wspomniana monografia w istotny sposób wzbogaca więc polską naukę prawa cywilnego i stanowi istotne osiągnięcie naukowe.

Drugim dziełem, stanowiącym ważny wkład do nauki prawa cywilnego, jest praca zbiorowa „*Wykonanie i skutki naruszenia zobowiązań. Projekt z uzasadnieniem pod kierunkiem Jerzego Pisulińskiego i Fryderyka Zolla pod redakcją Marleny Pecyny*”, której habilitantka była redaktorką i współautorką. Jest to opracowanie o wysokiej wartości naukowej, stanowiące prezentację nowej na gruncie polskiej nauki prawa cywilnego koncepcji regulacji wykonania zobowiązań i odpowiedzialności kontraktowej. Ma ono formę projektu przepisów wraz z komentarzem, który wskazuje źródła inspiracji dla proponowanych przepisów, historyczny rozwój danej instytucji czy normy, politycznoprawne uwarunkowania regulacji, jej kontekst systemowy, znaczenie i przykłady zastosowania. Oparte jest na szerokiej bazie komparatystycznej. Habilitantka, oprócz wkładu w tworzenie projektów przepisów i redakcję całości, jest wyłączną autorką komentarzy do przepisów dotyczących odmowy przyjęcia świadczenia, odstąpienia od umowy i obniżenia świadczenia (art. II:6-II:14), obejmujących łącznie około 100 stron. Opracowanie to potwierdza jej wysoką wiedzę w zakresie prawa zobowiązań oraz umiejętność prowadzenia badań naukowych, w tym prawnoporównawczych.

Na pozostały dorobek naukowy habilitantki składają się przede wszystkim monografia „*Naruszenie zobowiązania w świetle harmonizacji prawa zobowiązań*” oraz artykuły publikowane w krajowych czasopismach naukowych (w tym w Kwartalniku Prawa Prywatnego, Transformacjach Prawa Prywatnego) oraz w pracach zbiorowych.

Monografia „*Naruszenie zobowiązania w świetle harmonizacji prawa zobowiązań*” jest rozszerzoną i po części zmienioną wersją rozprawy doktorskiej pt. „*Rosyjska koncepcja naruszenia zobowiązania w świetle harmonizacji prawa zobowiązań*”. Rozprawa doktorska skoncentrowana była na prawie rosyjskim, które zostało przedstawione na tle harmonizacji prawa, natomiast zasadniczym przedmiotem badań w opublikowanej drukiem monografii jest harmonizacja prawa. Zagadnienia bezpośrednio związane z tematem rozprawy koncentrują się na regułach odpowiedzialności za naruszenie zobowiązania (w tym tzw. jednolitej regule naruszenia zobowiązania), relacji między odszkodowaniem a żądaniem wykonania zobowiązania, zagadnieniu usprawiedliwionego i nieusprawiedliwionego naruszenia zobowiązania, a także istotnego naruszenia umowy (koncepcji wprowadzonej w konwencji wiedeńskiej, przyjętej następnie w dyrektywie 1999/44 o sprzedaży konsumenckiej). Ta ostatnia koncepcja nabiera coraz większego znaczenia, dlatego w rozprawie poświęcono jej wiele uwagi. Badania nad problematyką naruszenia zobowiązania w różnych systemach prawnych doprowadziły habilitantkę do bardziej ogólnych wniosków na temat polityki prawa, relacji między prawem stanowionym a prawem w działaniu i prawidłowego tworzenia prawa.

Pani dr Marlena Pecyna jest uznanym autorytetem w zakresie problematyki sprzedaży konsumenckiej. Jest autorką często cytowanego komentarza do ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej (pierwsze wydanie w 2004 r., drugie w 2007 r.). Kontynuując tą tematykę po uzyskaniu stopnia doktora opublikowała dwa artykuły. Jeden pt. „*Wymiana towaru w razie niezgodności z umową w świetle orzecznictwa Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości (sprawa Qelle C-404/06)*” jest obszernym komentarzem do tego orzeczenia na tle dyrektywy 99/44 o sprzedaży konsumenckiej. Habilitantka w tym opracowaniu w kilku kwestiach zajęła własne, dobrze uargumentowane stanowisko. Drugi artykuł pt. „*Sprzedaż konsumencka de lege ferenda*” jest obszernym studium, w którym została poddana krytycznej analizie obowiązująca regulacja sprzedaży konsumenckiej w prawie polskim. Opracowanie zawiera także odniesienia do dyrektywy 2011/83/UE o prawach konsumenta oraz postulaty dotyczące zmiany regulacji sprzedaży konsumenckiej. Habilitantka przedstawiła w nim autorski projekt regulacji umowy sprzedaży w kodeksie cywilnym.

Wśród opracowań habilitantki o tematyce zobowiązaniowej wyróżnia się ponadto artykuł *„Założenia projektu struktury części szczegółowej zobowiązań. W poszukiwaniu nowego modelu”*, przygotowany wspólnie z F. Zoll. Została w nim przedstawiona oryginalna koncepcja uporządkowania materii części szczegółowej zobowiązań na potrzeby nowej kodyfikacji prawa cywilnego.

Z zakresu części ogólnej prawa cywilnego cenny jest artykuł dotyczący dyspozytywnego charakteru przepisów o terminie przedawnienia, w którym habilitantka odniosła się krytycznie do rozwiązań proponowanych w projekcie KKPC.

Innym ważnym obszarem badań prowadzonych przez nią po uzyskaniu stopnia doktora była tematyka niedozwolonych postanowień umownych. Poświęcone temu zostały trzy opracowania. W artykule pt. *„Nieuczciwe postanowienia umowne w projekcie dyrektywy o prawach konsumenta, Zasadach Acquis, DCRF. Różne środki do tego samego celu?”* przeprowadzona analiza projektów wymienionych w tytule publikacji doprowadziła do sformułowania bardzo istotnych postulatów a także konkretnych propozycji zmierzających do stworzenia spójnej regulacji niedozwolonych postanowień umownych. Kontynuacją tych badań był ogłoszony wspólnie z F. Zollem projekt przepisów dotyczącej wzorców umownych wraz uzasadnieniem zamieszczony w Transformacjach Prawa Prywatnego, omówiony także w artykule pt. *„Zakres kontroli niedozwolonych postanowień czynności prawnej w projekcie Kodeksu cywilnego”*.

Habilitantka kilkakrotnie wypowiadała się w kwestiach procesowych, m.in. na temat prorogacji sądu w obrocie konsumenckim, skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, sprawności postępowania w związku z „zarządzaniem” nim przez sędziego. Przygotowała obszerny raport w sprawie stosowania przez sądy powszechne krajów członkowskich UE Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, pisała także o postępowaniu mediacyjnym jako alternatywnym sposobie rozwiązywania sporów.

Oceniając pozostały dorobek naukowy habilitantki – poza wymienionymi monografiemi – należy podkreślić, że jest on znaczny pod względem ilościowym i zasadniczo na wysokim poziomie merytorycznym. W swojej działalności naukowej pani dr Marlena Pecyna podejmuje tematy ważne i aktualne, m. in. związane z dostosowywaniem prawa polskiego do standardów europejskich oraz pracami nad nową kodyfikacją prawa cywilnego. W publikacjach uwzględnia w szerokim zakresie literaturę zagraniczną, znakomicie posługując się metodą badań prawno-porównawczych. Prezentuje nowatorskie koncepcje, które starannie uzasadnia.

Habilitantka uczestniczyła jako wykonawczyni w projekcie międzynarodowym „*Fundamental Rights and Citizenship Programme 2007-2013*” przyznany przez Komisję Europejską Uniwersytetowi w Osnabrück oraz w krajowych projektach badawczych – w latach 2006-2009 w projekcie KBN pt. „*Projekt kodeksu cywilnego w zakresie wykonania i naruszenia zobowiązań*” oraz od 2012 r. w projekcie MAESTRO przyznany przez Narodowe Centrum Nauki pt. „*Made in Europe – European Legal Standards of Quality for Services on the Global Competitive Market*”. Kierowała także w 2012 r. projektem badawczym finansowanym ze środków MNiSzW dla młodych naukowców, w ramach którego powstała rozprawa habilitacyjna.

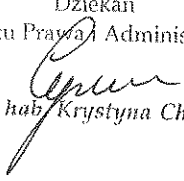
W latach 2002 - 2013 habilitantka wygłosiła referaty na 6 krajowych i na 10 międzynarodowych konferencjach i seminariach naukowych. Współpracuje stale z czasopismem *Transformacje Prawa Prywatnego*, jest bowiem członkiem Rady naukowej tego czasopisma i należy do zespołu jego recenzentów.

Na szczególne podkreślenie zasługuje aktywny udział pani dr Marleny Pecyny w pracach legislacyjnych prowadzonych przez Komisję Kodyfikacyjną Prawa Cywilnego w kadencji 2006-2010 oraz w obecnej kadencji KKPC (2011 – 2015), jako członka zespołu problemowego ds. części ogólnej prawa zobowiązań. Współpracuje także z Helsińską Fundacją Praw Człowieka i jest członkiem *European Law Institut* z siedzibą w Wiedniu.

Habilitantka ma także osiągnięcia translatorskie (jest autorem polskiego tłumaczenia tzw. *Zasad acquis*, współpracowała też przy tłumaczeniu na język polski projektu CFR z komentarzem) i popularyzatorskie (m.in. była trenerem drużyny studentów WPiA UJ w pierwszym międzynarodowym konkursie *Draft Common Frame of Reference - Warsaw International Arbitration Moot* organizowanym przez Sąd Arbitrażowy przy KIG).

Biorąc pod uwagę ocenę dorobku naukowego dr Marleny Pecyny i Jej wkład w rozwój nauki prawa, w szczególności prawa cywilnego, oraz ocenę jej aktywności naukowej, podjęcie przez Radę Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego uchwały o nadaniu dr Marlenie Pecynie stopnia doktora habilitowanego nauk prawnych w dyscyplinie prawo - ze specjalności a prawo cywilne jest w pełni uzasadnione.

Dziekan
Wydziału Prawa i Administracji UJ

Prof. dr hab. Krystyna Chojnicka